

HY215 - Εφαρμοσμένα Μαθηματικά για Μηχανικούς

ΔΙΑΛΕΞΗ 11^Η

- Μετασχηματισμός Laplace

• Προς το μετασχ. Laplace

• Μετασχ. Fourier: πανίσχυρο (?) εργαλείο ανάλυσης συστημάτων και σημάτων

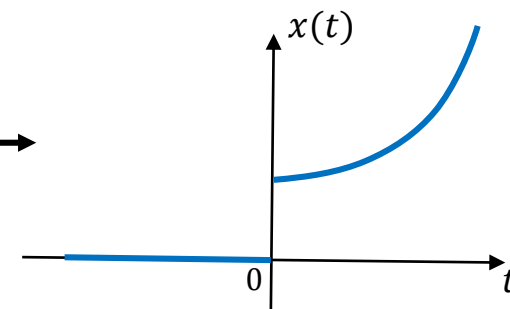
• Σήματα που δεν έχουν μετασχ. Fourier (== δε συγκλίνει το ολοκλήρωμα)

- Κάποια σήματα ισχύος
- Κάποια σήματα ούτε ενέργειας ούτε ισχύος

• Για παράδειγμα, το σήμα $x(t) = e^{at}u(t)$, $a > 0$ $\longrightarrow$

- Δεν έχει μετασχ. Fourier
- Τι θα έπρεπε να ισχύει για να έχει?

$$a < 0$$

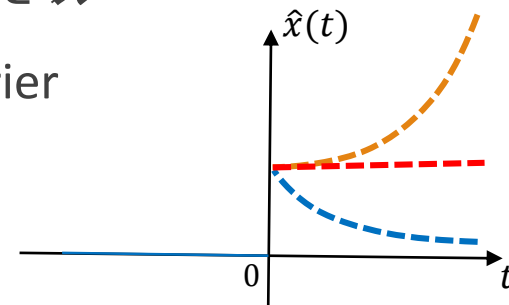
• Ας το κάνουμε να έχει! 😊

• Δημιουργούμε ένα νέο σήμα

$$\hat{x}(t) = e^{at}e^{-\sigma t}u(t) = e^{(a-\sigma)t}u(t), \quad \sigma \in \mathfrak{R}$$

• Τώρα αν $a - \sigma < 0 \Rightarrow \sigma > a$, το σήμα $\hat{x}(t)$ έχει μετασχ. Fourier

$$\hat{X}(f) = \int_{-\infty}^{+\infty} \hat{x}(t)e^{-j2\pi ft} dt$$

• Προς το μετασχ. Laplace

• Δηλ.

$$\hat{X}(f) = \int_{-\infty}^{+\infty} \hat{x}(t) e^{-j2\pi ft} dt = \int_0^{+\infty} e^{(a-\sigma)t} e^{-j2\pi ft} dt = \frac{1}{(\sigma - a) + j2\pi f}, \sigma > a$$

• Ελέγχοντας έτσι την τιμή του σ μπορούμε να μετασχηματίζουμε το σήμα

• Όμως εμείς ενδιαφερόμαστε για το $x(t)$, όχι για το $\hat{x}(t)$! 😊

• Από την παραπάνω σχέση

$$\hat{X}(f) = \int_0^{+\infty} e^{at} e^{-\sigma t} e^{-j2\pi ft} dt = \int_0^{+\infty} e^{at} e^{-\overbrace{(\sigma + j2\pi f)}^s} t} dt = \int_{-\infty}^{+\infty} \boxed{e^{at} u(t)} e^{-st} dt = X(s)$$

$x(t)$

• Οπότε βρήκαμε έναν άλλο μετασχηματισμό ο οποίος προβάλλει το σήμα όχι στις γνωστές μιγαδικές εκθετικές συναρτήσεις αλλά σε κάποιες άλλες της μορφής e^{-st}

• Αν θεωρήσουμε ότι ο μετασχ. Fourier εξαρτιόνταν από τη μεταβλητή $j2\pi f$, τώρα ο νέος μετασχηματισμός εξαρτάται από τη μεταβλητή $s = \sigma + j2\pi f$

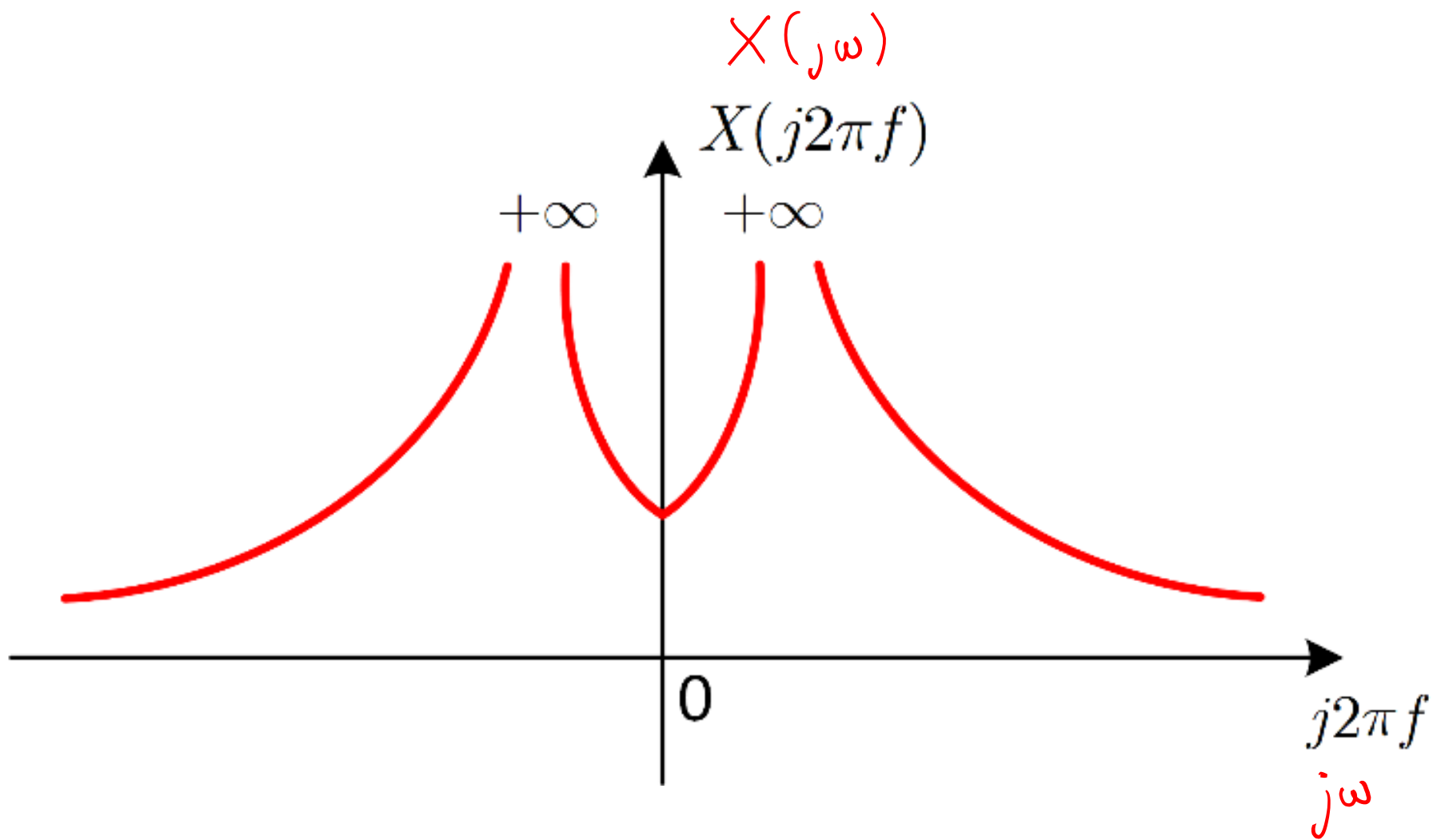
• Αυτός ο μετασχηματισμός ονομάζεται

μετασχηματισμός Laplace

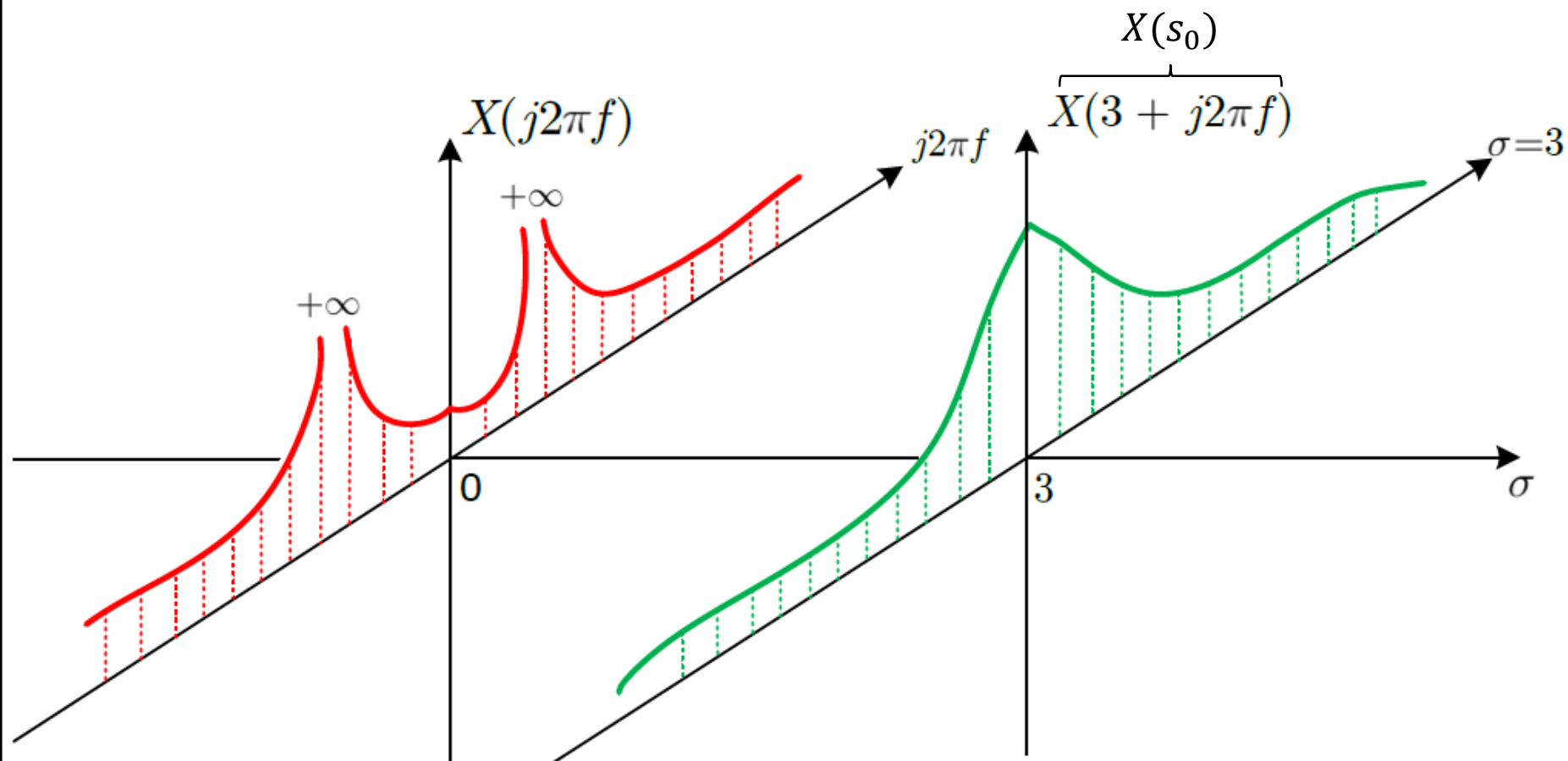
μιγαδικές
συχνότητες

- Προς το μετασχ. Laplace

- Προς το μετασχ. Laplace

- **Προς το μετασχ. Laplace**

- Προφανώς καταλαβαίνετε ότι μπορούμε να επιλέξουμε άπειρα σ για να μετασχηματίσουμε το σήμα μας

- Αρκεί πάντα να έχουμε $\sigma > a$

- Η περιοχή του μιγαδικού επιπέδου στην οποία συγκλίνει ο μετασχ. Laplace ονομάζεται **πεδίο σύγκλισης (region of convergence)**

- Μπορείτε να το φαντάζεστε σαν το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων μιας μεταβλητής

- Ορισμός Μετασχ. Laplace

$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(t)e^{-st} dt$$

- Αντίστροφος μετ. Laplace

$$x(t) = \frac{1}{2\pi j} \int_{\sigma-j\infty}^{\sigma+j\infty} X(s)e^{st} ds$$

- Δε θα τον χρησιμοποιήσουμε...

• Προς το μετασχ. Laplace

• Η χρήση μιγαδικών συχνοτήτων ξενίζει...

• Ας δούμε τον αντίστροφο μετασχ. Fourier στο σήμα $x(t)$ μέσω του $\hat{x}(t) = e^{(a-\sigma)t}u(t)$

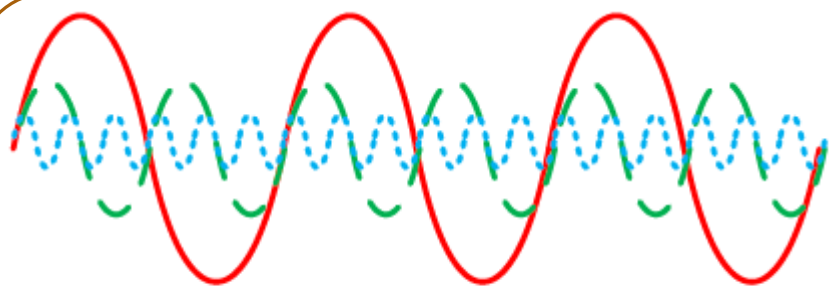
$$x(t) = \hat{x}(t)e^{+\sigma t} = e^{+\sigma t} \int_{-\infty}^{+\infty} \hat{X}(f)e^{j2\pi ft} df = \int_{-\infty}^{+\infty} (\hat{X}(f)e^{\sigma t})e^{j2\pi ft} df$$

(Handwritten annotations: $e^{(a-\sigma)t}$ and $u(t)$ with arrows pointing to $\hat{x}(t)$ in the equation above)

• Θεωρώντας ότι αναλύουμε πραγματικά σήματα, ο μετασχ. Fourier έχει τις γνωστές συμμετρίες και το $x(t)$ μπορεί να γραφεί ως

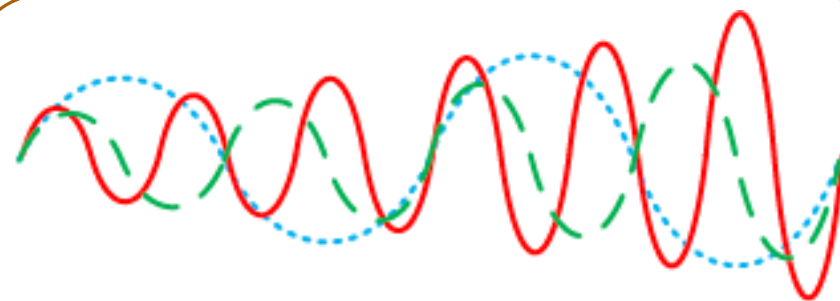
$$x(t) = \int_0^{+\infty} 2|\hat{X}(f)|e^{\sigma t} \cos(2\pi ft + \hat{\phi}(f)) df$$

$\sigma = 0$

(α') Σταθερού πλάτους ημίτονα

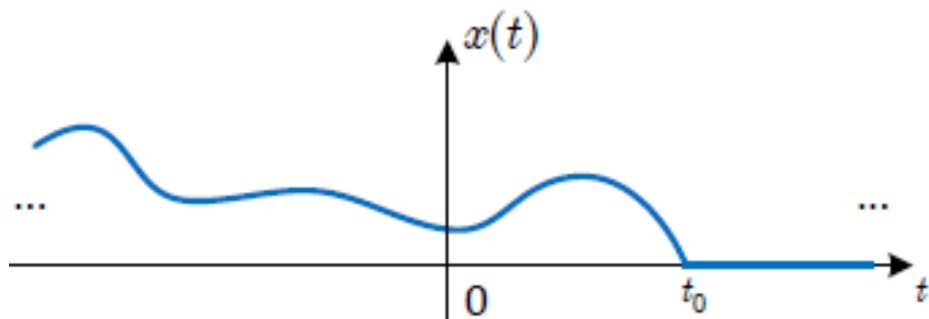
$\sigma \neq 0$

(β') Μεταβλητού πλάτους ημίτονα

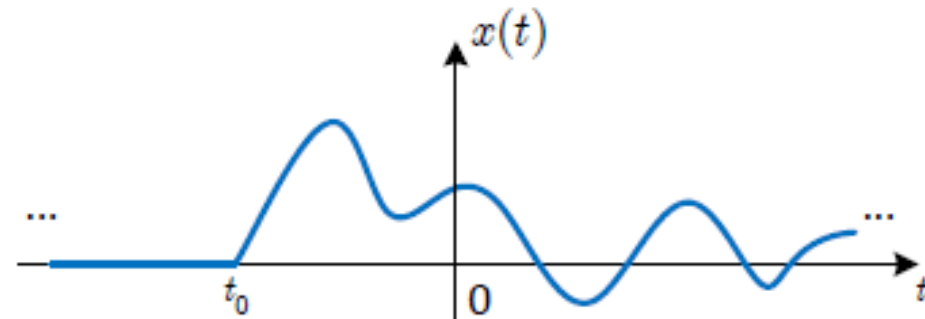
- Πλευρικότητα και Αιτιατότητα
- Πλευρικότητα

$$x(t) = 0, \quad t > t_0$$

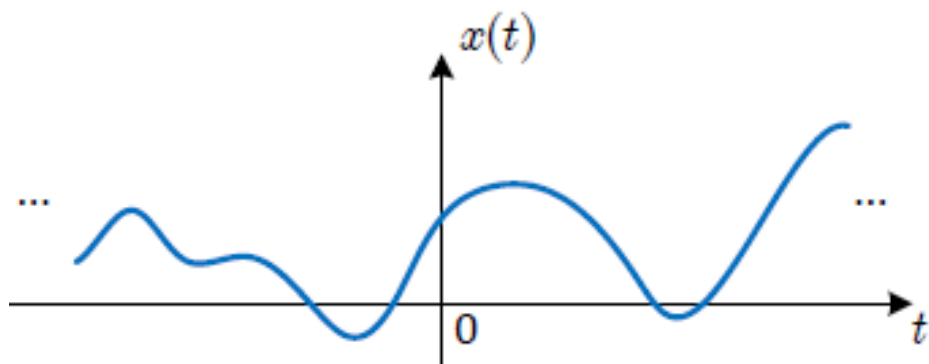

(α') Αριστερόπλευρο σήμα.

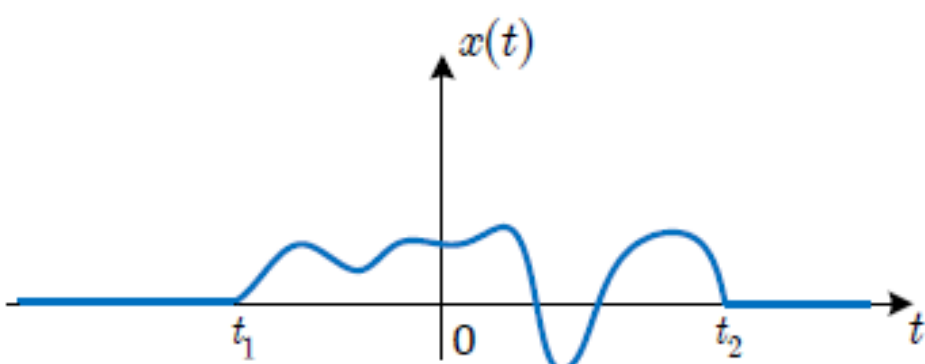
$$x(t) = 0, \quad t < t_0$$

(β') Δεξιόπλευρο σήμα.

(γ') Αμφίπλευρο σήμα.

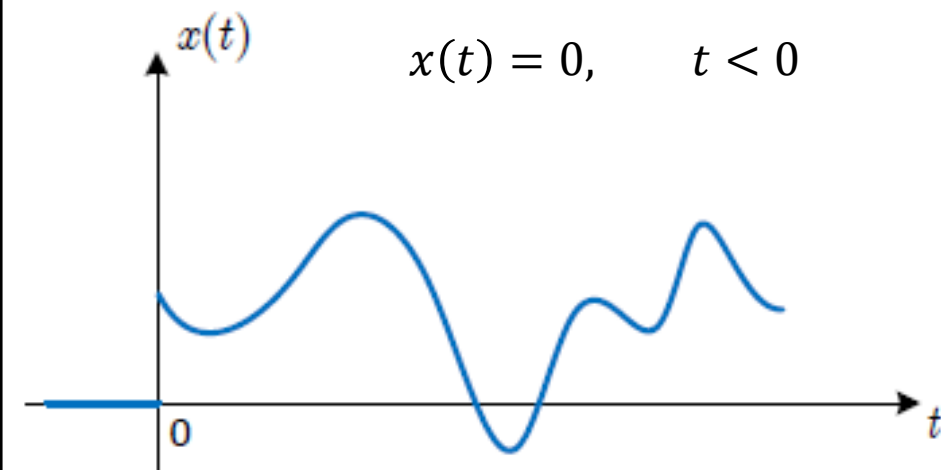
(δ') Πεπερασμένης διάρκειας σήμα.

$$x(t) = 0, \quad t_1 < t < t_2$$

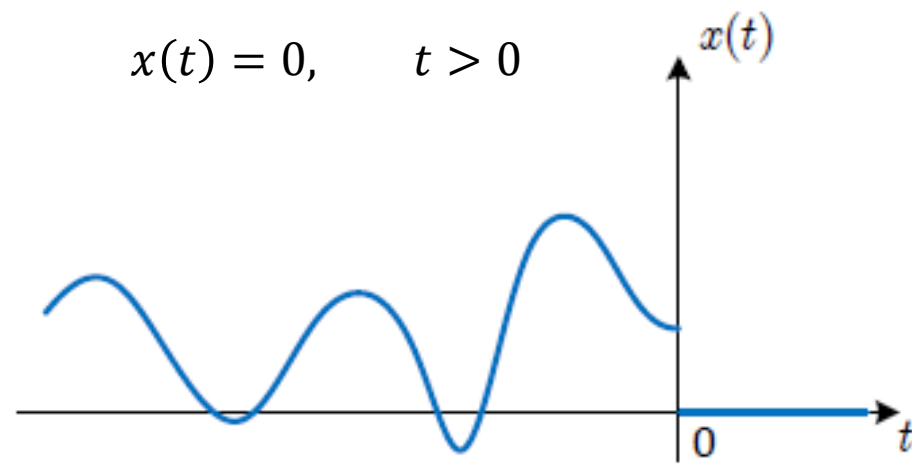

• Πλευρικότητα και Αιτιατότητα

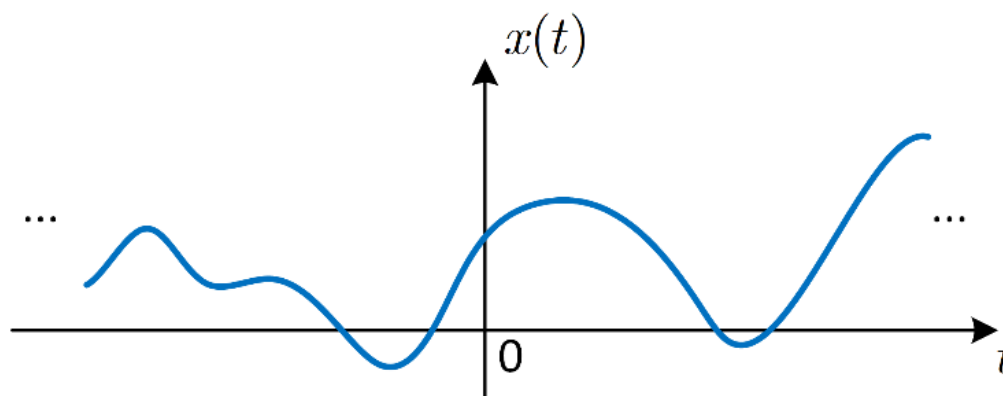
• Αιτιατότητα

(α') Αιτιατό Σήμα.

(β') Αντι-αιτιατό σήμα.

(γ') Μη-αιτιατό σήμα

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος $x(t) = e^{at}u(t)$, $a \in \mathbb{R}$

Είναι

$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(t) e^{-st} dt = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{at} u(t) e^{-st} dt =$$

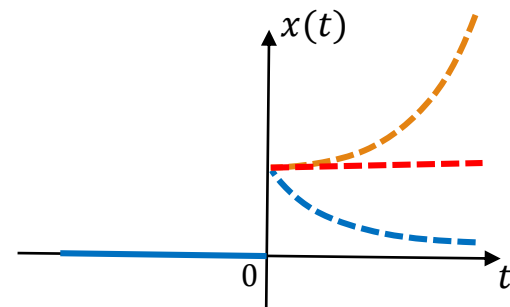
$$= \int_0^{+\infty} e^{at} \cdot 1 \cdot e^{-st} dt = \int_0^{+\infty} e^{(a-s)t} dt = \frac{1}{a-s} e^{(a-s)t} \Big|_0^{+\infty}$$

$$= \frac{1}{a-s} \left(\lim_{t \rightarrow +\infty} e^{(a-s)t} - 1 \right) \quad (1)$$

Είναι

$$\lim_{t \rightarrow +\infty} \left(e^{at} \cdot e^{-(\sigma + j2\pi f)t} \right) = \lim_{t \rightarrow +\infty} \left(e^{(a-\sigma)t} \cdot e^{-j2\pi f t} \right) = 0$$

αν και μόνο αν $a - \sigma < 0 \Leftrightarrow \boxed{\sigma > a}$. Άρα (1) $\Rightarrow X(s) = \frac{1}{s-a}$

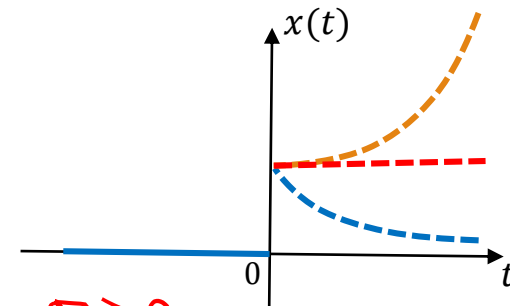
• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος $x(t) = e^{at}u(t)$, $a \in \mathbb{R}$

Βρίσκουμε ότι

$$e^{at}u(t), a \in \mathbb{R} \xleftrightarrow{L} \frac{1}{s-a}, \sigma > a$$

$\Re\{s\} > a$

- $X(s) = \frac{1}{s-a}, \sigma > a$

→ Πόλος : $s = a$, γιατί $X(a) = \infty$

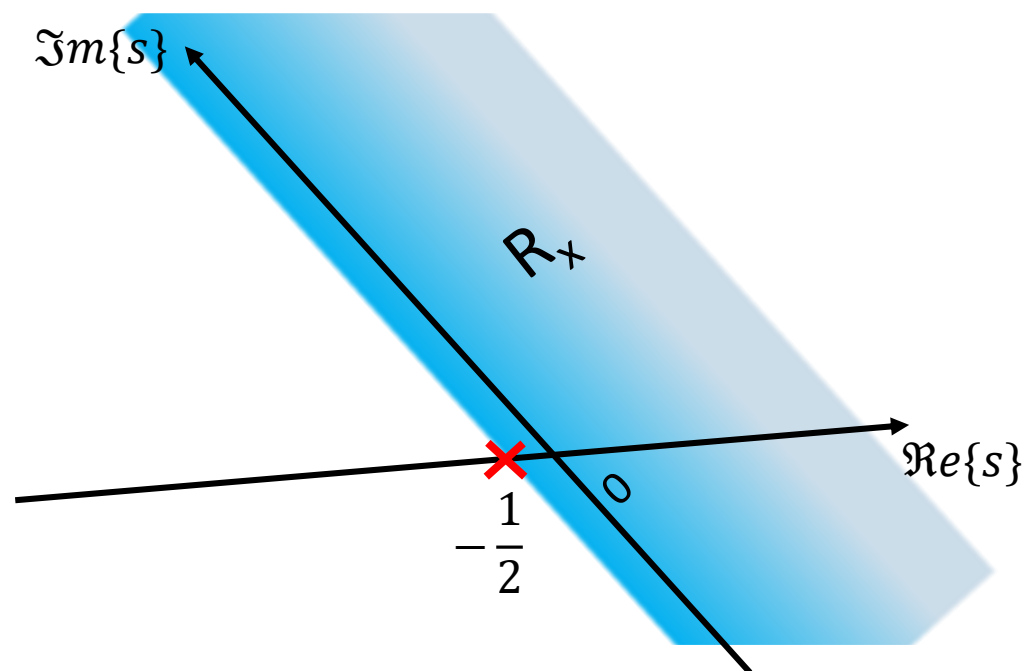
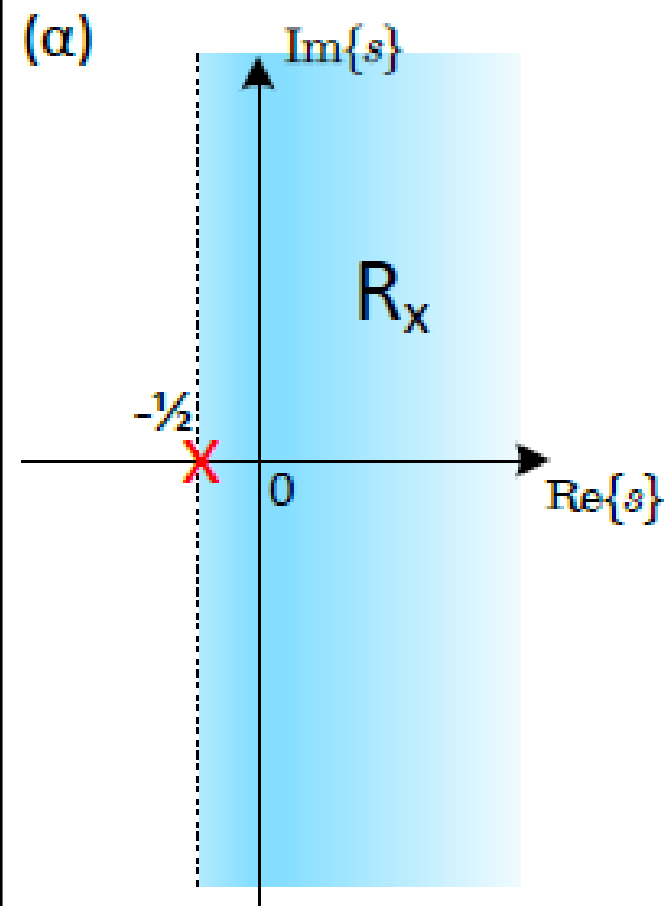
→ Μηδενικό : $s = \infty$, γιατί $X(\infty) = 0$

- Τιμές του s όπου $X(s) = 0$: **μηδενικά, 0**
- Τιμές του s όπου $X(s) \rightarrow \infty$: **πόλοι, X**

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα για $a = -\frac{1}{2}$:

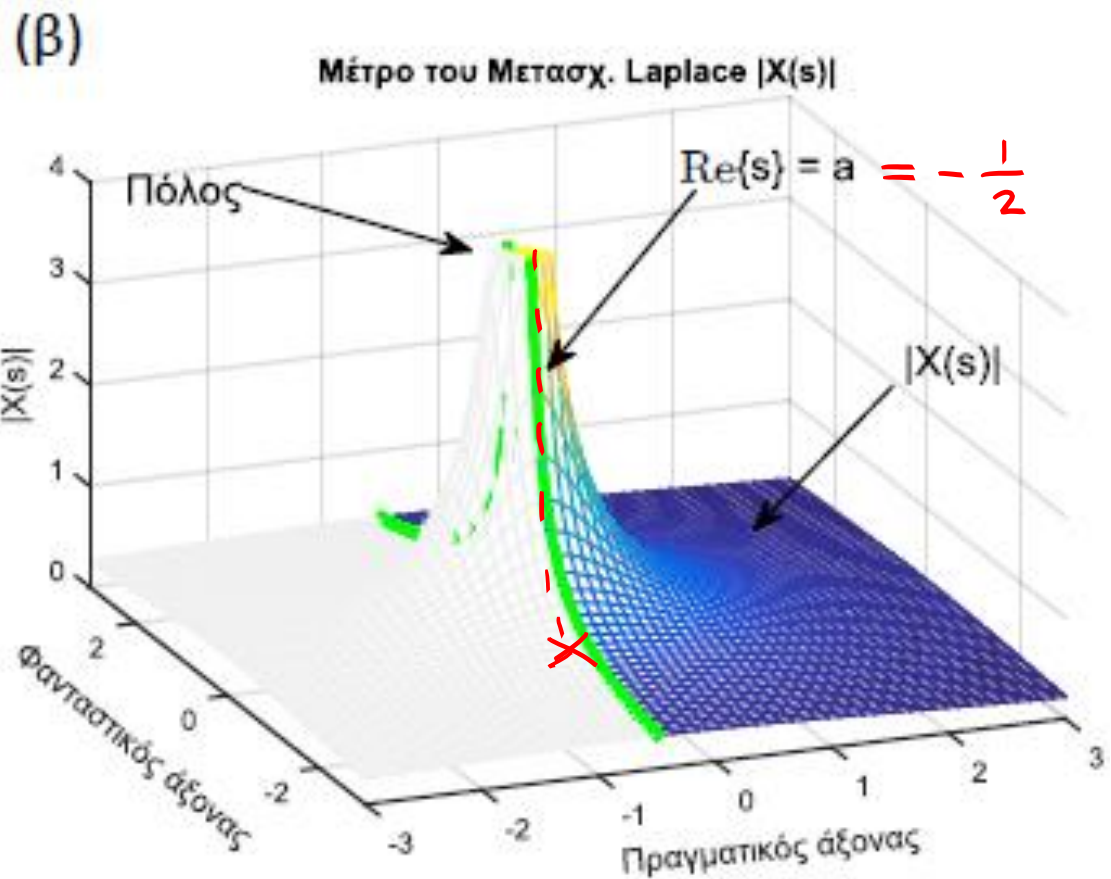
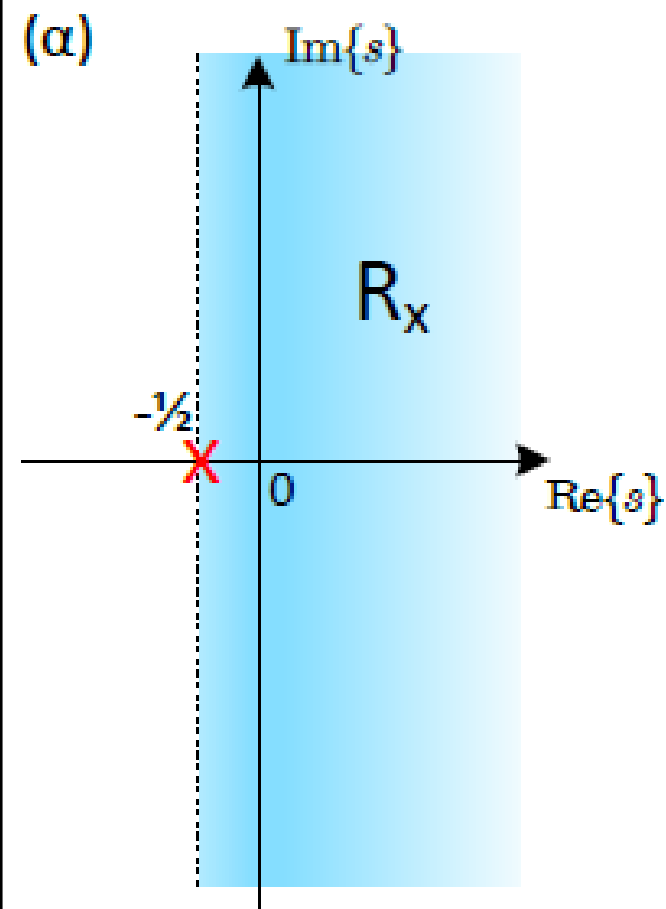
$x(t) = e^{-t/2} u(t)$, $s = -\frac{1}{2}$, πόλος
 $\sigma > -\frac{1}{2}$, $ROC = R_x$

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα για $a = -\frac{1}{2}$:

$x(t) = e^{-t/2} u(t)$, $\sigma = -\frac{1}{2}$, πόλος
 $\sigma > -\frac{1}{2}$, $ROC = R_x$

• Μετασχηματισμός Laplace

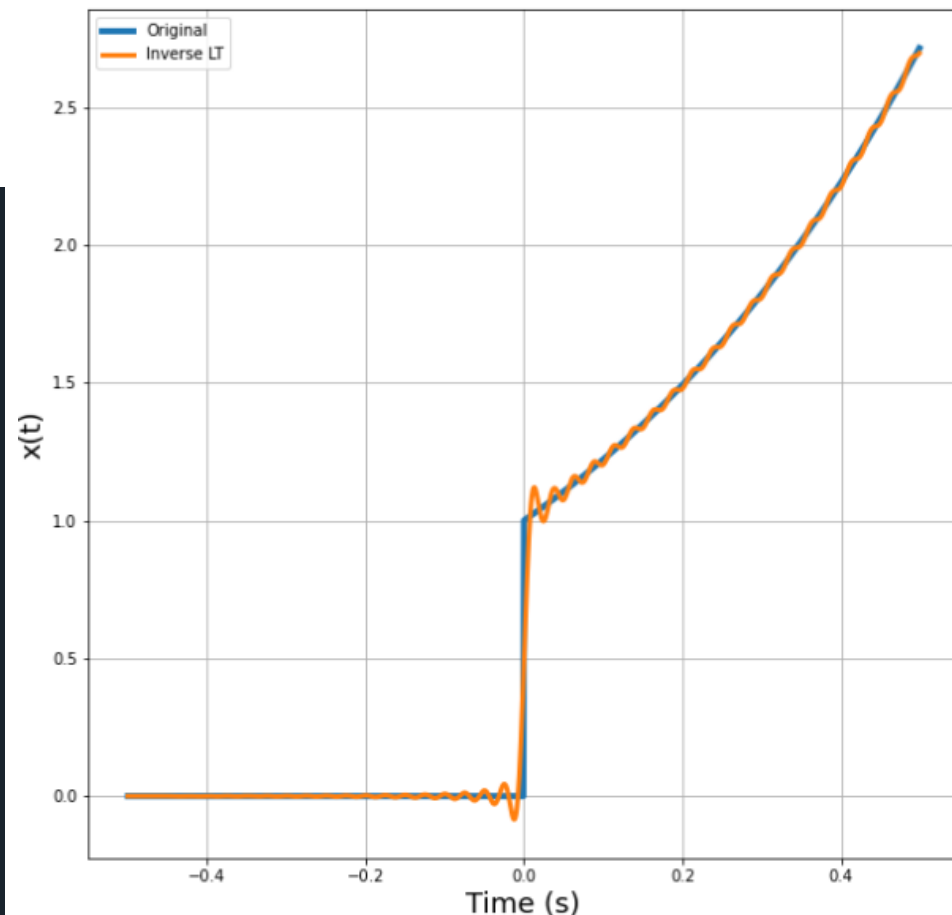
• Κώδικας για $a = 2$:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

a = 2
# Βήμα στο χρόνο
dt = 0.001
# Άξονας χρόνου
t = np.arange(-1/2, 1/2, dt)
# Βήμα στη συχνότητα
df = 0.01
# Άξονας συχνοτήτων
f = np.arange(-40, 40, df)
# Τιμή του σίγμα - μια από τις πολλές πιθανές
sigma = 4
# Σήμα στο χρόνο
x = np.concatenate((np.zeros(t[t<0].shape), np.exp(a*t[t>0])))
# Μετασχηματισμός Laplace για  $s = 2 + j2\pi f$ 
X = 1 / (sigma - a + 1j*2*np.pi*f)
# Αρχικοποίηση
xinv = np.zeros(t.shape)
# For loop για αντίστροφο μετασχ. Laplace
for i in range(1, len(f)):
    xinv = xinv + X[i]* np.exp((sigma + 1j*2*np.pi*f[i])*t)

# Κανονικοποίηση
xinv = df*xinv

# Γραφήμα
plt.figure(figsize=(10,10))
plt.plot(t, x, linewidth=4, label='Original')
plt.plot(t, xinv.real, linewidth=3, label='Inverse LT')
plt.grid()
plt.xlabel('Time (s)', fontsize = 18)
plt.ylabel('x(t)', fontsize = 18)
plt.legend()
```

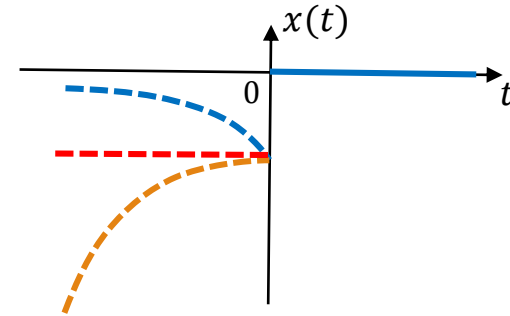

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος $x(t) = -e^{at}u(-t)$, $a \in \mathbb{R}$

Λύση

$$\begin{aligned}
 X(s) &= \int_{-\infty}^{+\infty} -e^{at} u(-t) e^{-st} dt = \\
 &= - \int_{-\infty}^0 e^{at} e^{-st} dt = - \int_{-\infty}^0 e^{(a-s)t} dt = - \left. \frac{1}{a-s} e^{(a-s)t} \right|_{-\infty}^0 \\
 &= \frac{1}{s-a} \left(\lim_{t \rightarrow -\infty} e^{(a-s)t} - 1 \right) \quad \textcircled{1}
 \end{aligned}$$

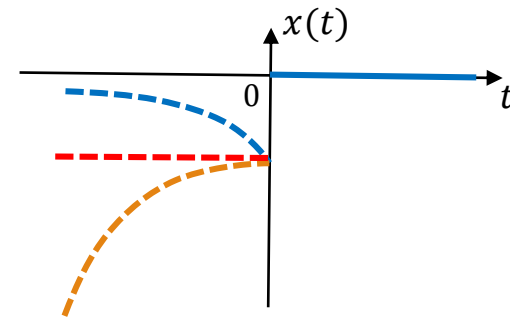

Λύση

$$\begin{aligned}
 \lim_{t \rightarrow -\infty} e^{at} \cdot e^{-\sigma t} \cdot e^{-j2\pi ft} &= \lim_{t \rightarrow -\infty} e^{(a-\sigma)t} e^{-j2\pi ft} = 0, \text{ ανν} \\
 a - \sigma > 0 &\Leftrightarrow \boxed{\sigma < a}. \text{ Άρα } \textcircled{1} \Rightarrow X(s) = \frac{1}{s-a}, \sigma < a
 \end{aligned}$$

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος $x(t) = -e^{at}u(-t)$, $a \in \mathbb{R}$

Βρήκαμε ότι

$$-e^{at}u(-t) \xleftrightarrow{L} \frac{1}{s-a}, \quad \sigma < a$$

$\Re\{s\} < a$

- $X(s) = \frac{1}{s-a}$, $\sigma < a$

↪ Πόλος : $s = a$, γιατί $X(a) = \infty$

↪ Μηδενικό : $s = \infty$, γιατί $X(\infty) = 0$

- Τιμές του s όπου $X(s) = 0$: **μηδενικά, 0**
- Τιμές του s όπου $X(s) \rightarrow \infty$: **πόλοι, X**

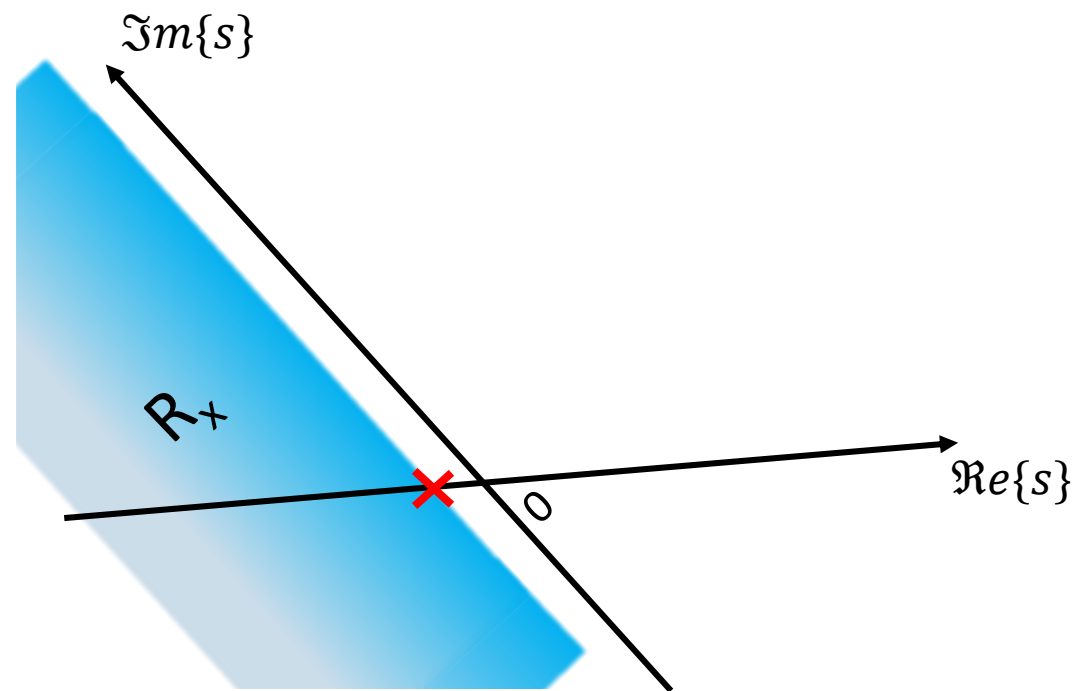
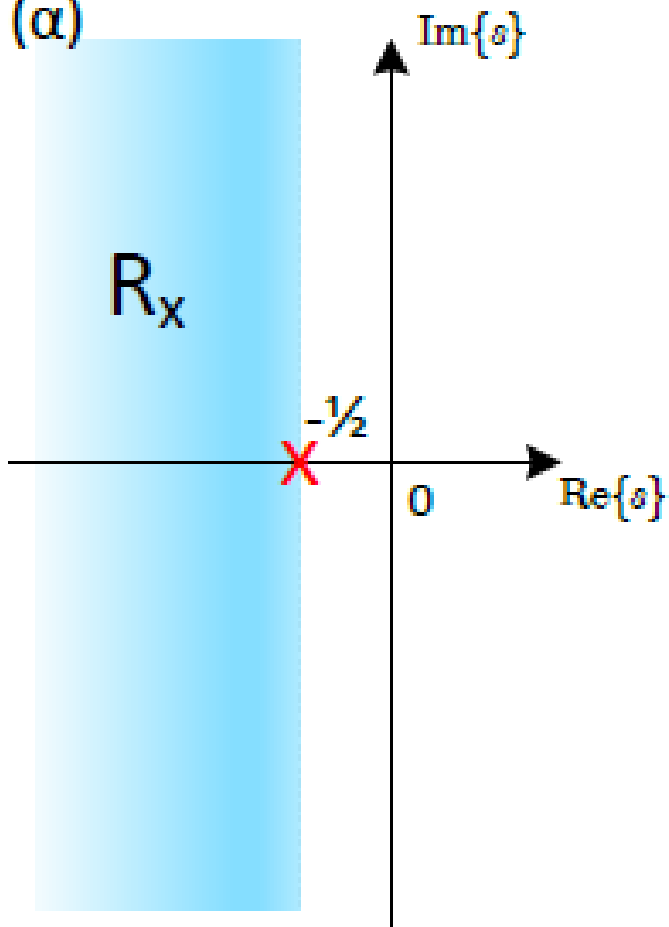
- Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα για $a = -\frac{1}{2}$:

$$x(t) = -e^{-t/2} u(-t), \quad s = -\frac{1}{2}, \quad \text{πόλος}$$

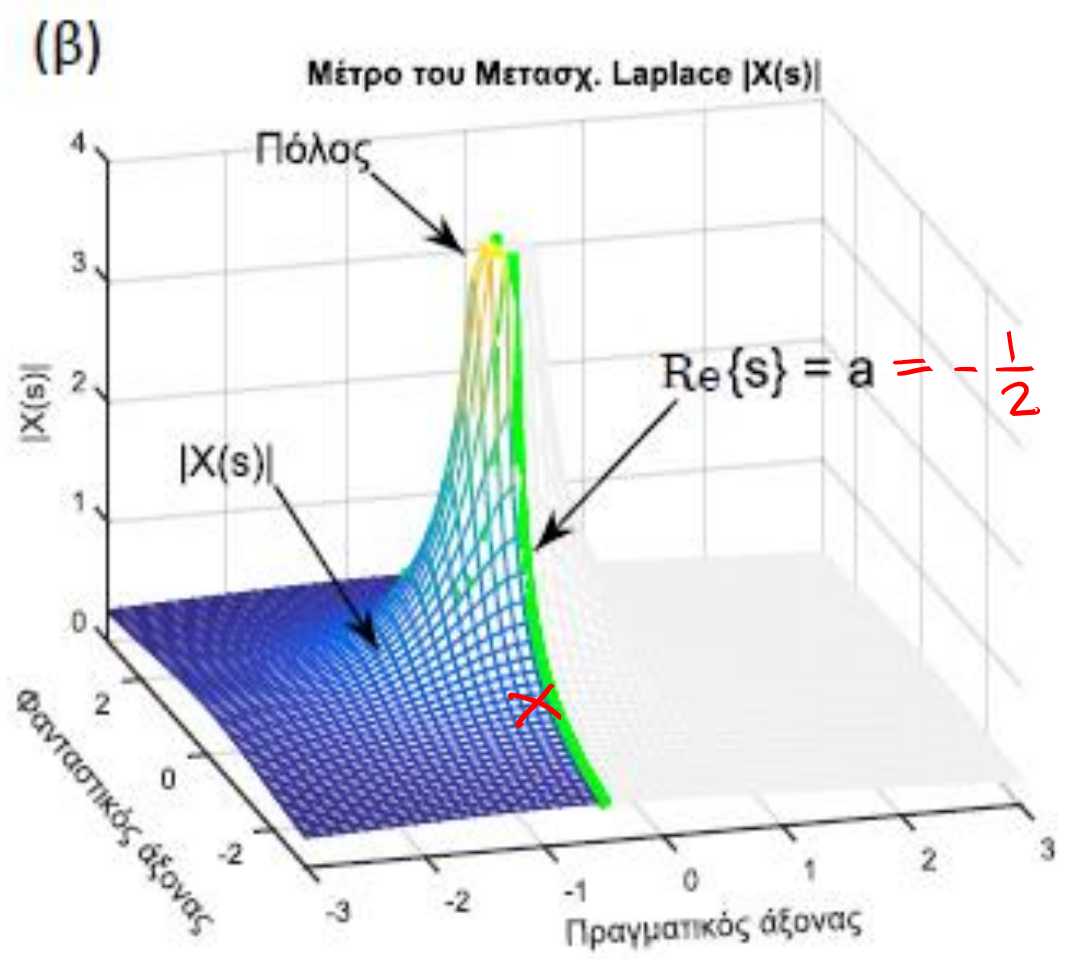
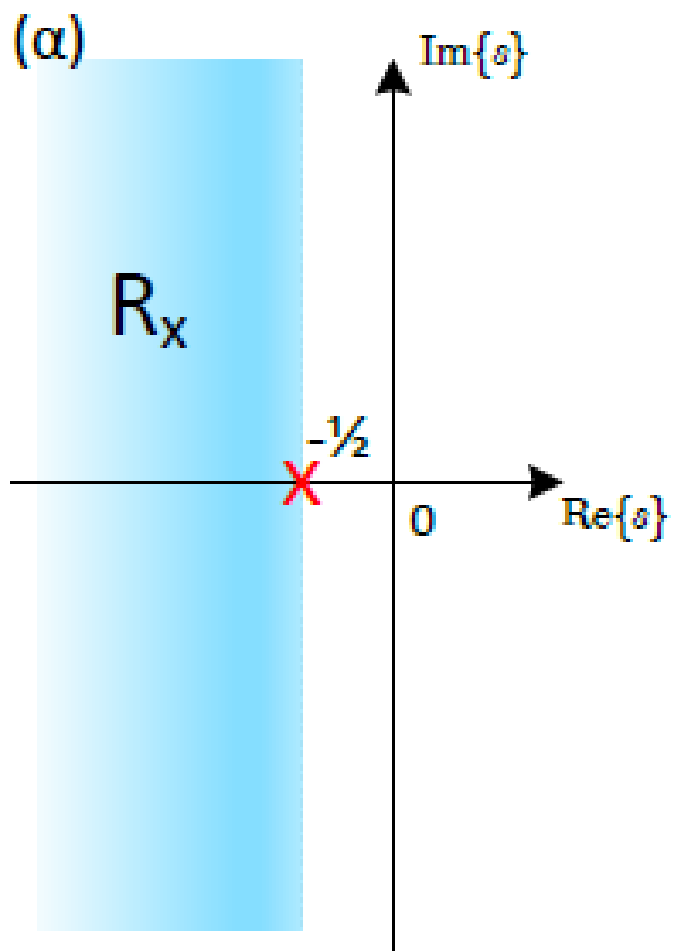
$$\sigma < -\frac{1}{2}, \quad \text{ROC} = R_x$$

(α)

- Μετασχηματισμός Laplace
- Παράδειγμα για $a = -\frac{1}{2}$:

$x(t) = -e^{-t/2} u(-t)$, $s = -\frac{1}{2}$, πόλος
 $\sigma < -\frac{1}{2}$, ROC = R_x

• Μετασχηματισμός Laplace

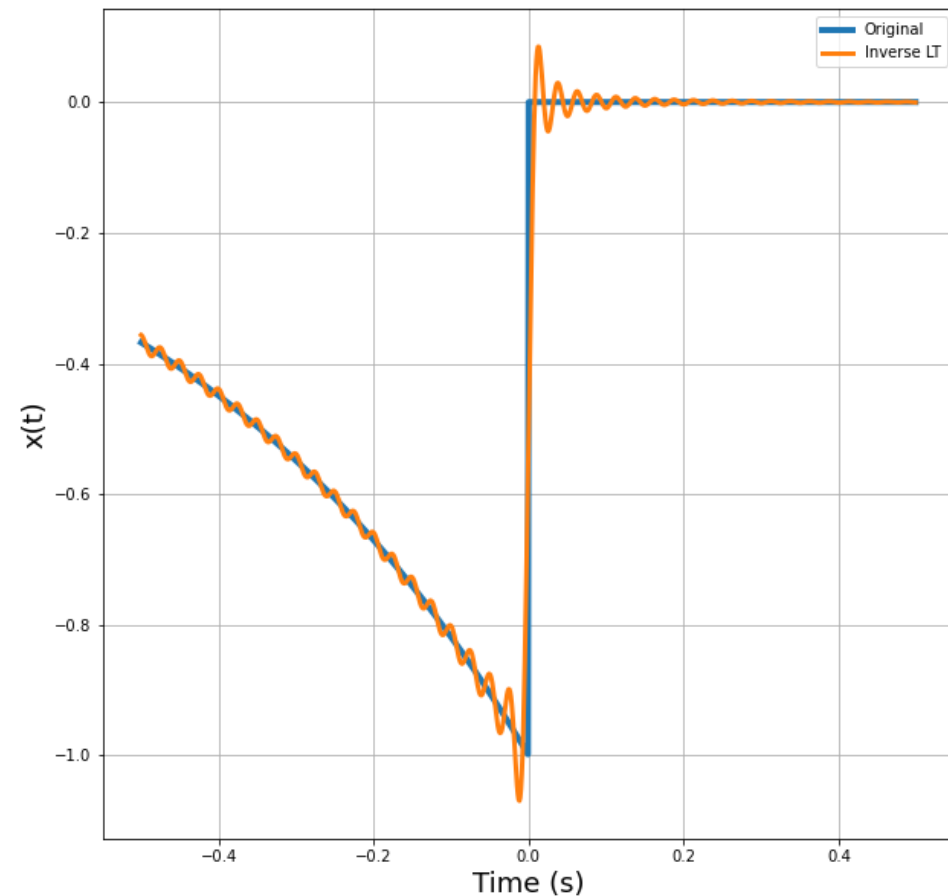
• Κώδικας για $a = 2$:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

a = 2
# Βήμα στο χρόνο
dt = 0.001
# Άξονας χρόνου
t = np.arange(-1/2, 1/2, dt)
# Βήμα στη συχνότητα
df = 0.01
# Άξονας συχνοτήτων
f = np.arange(-40, 40, df)
# Τιμή του σίγμα - μια από τις πολλές πιθανές
sigma = -3
# Σήμα στο χρόνο
x = np.concatenate((-np.exp(a*t[t<0]), np.zeros(t[t>0].shape)))
# Μετασχηματισμός Laplace για  $s = -1 + j2\pi f$ 
X = 1 / (sigma - a + 1j*2*np.pi*f)
# Αρχικοποίηση
xinv = np.zeros(t.shape)
# For loop για αντίστροφο μετασχ. Laplace
for i in range(1, len(f)):
    xinv = xinv + X[i]* np.exp((sigma + 1j*2*np.pi*f[i])*t)

# Κανονικοποίηση
xinv = df*xinv

# Γραφήμα
plt.figure(figsize=(10,10))
plt.plot(t, x, linewidth=4, label='Original')
plt.plot(t, xinv.real, linewidth=3, label='Inverse LT')
plt.grid()
plt.xlabel('Time (s)', fontsize = 18)
plt.ylabel('x(t)', fontsize = 18)
plt.legend()
```

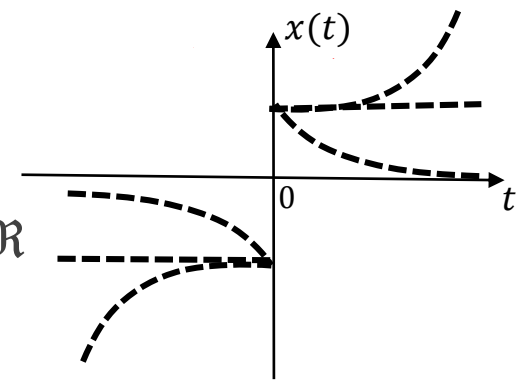

• Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος

$$x(t) = \underbrace{e^{at} u(t)}_{x_1} - \underbrace{e^{bt} u(-t)}_{x_2},$$

$$a, b \in \mathbb{R}$$

Επειδή

$$X(s) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-st} dt =$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x_1(t) e^{-st} dt + \int_{-\infty}^{\infty} x_2(t) e^{-st} dt \quad (\text{π.ε. βάλει τα ηθονγ. slides})$$

$$= \frac{1}{s-a} + \frac{1}{s-b} = \frac{2s - (a+b)}{(s-a)(s-b)}$$

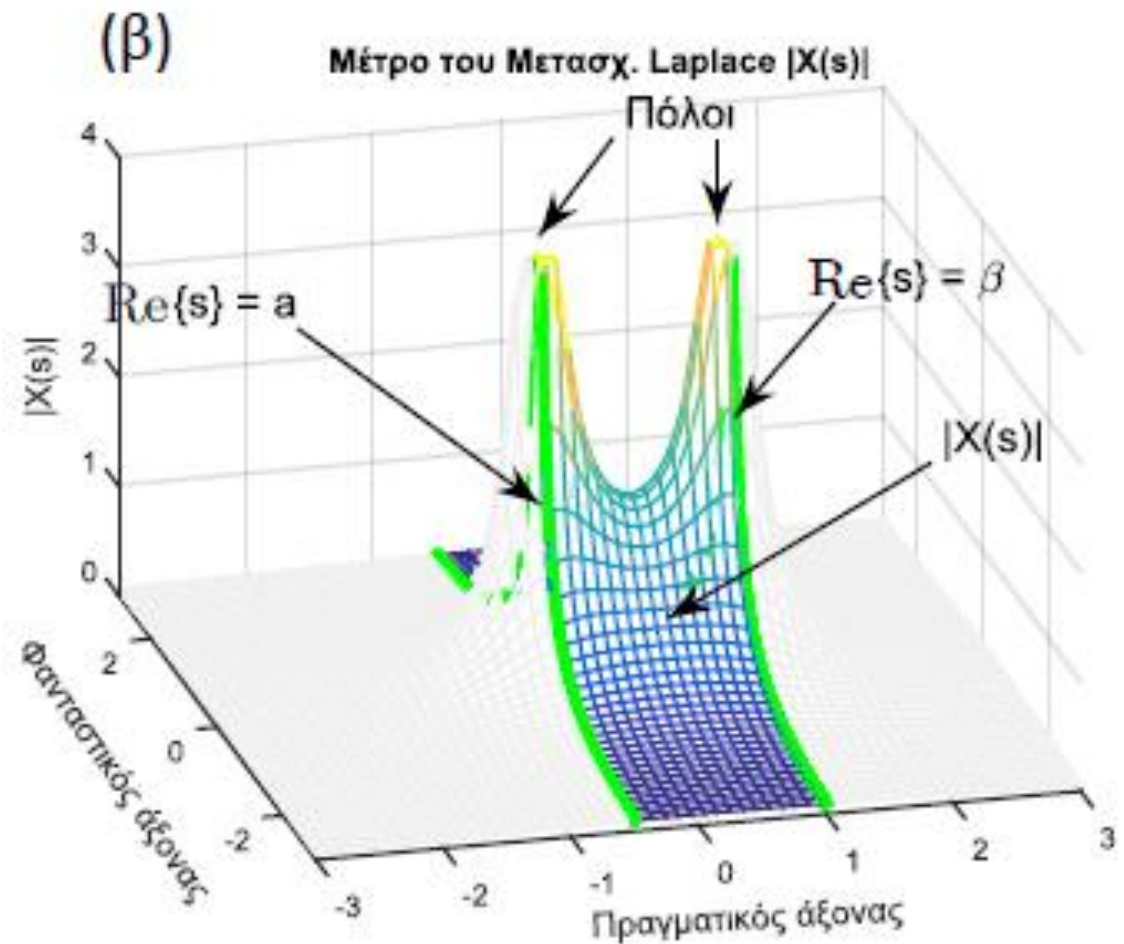
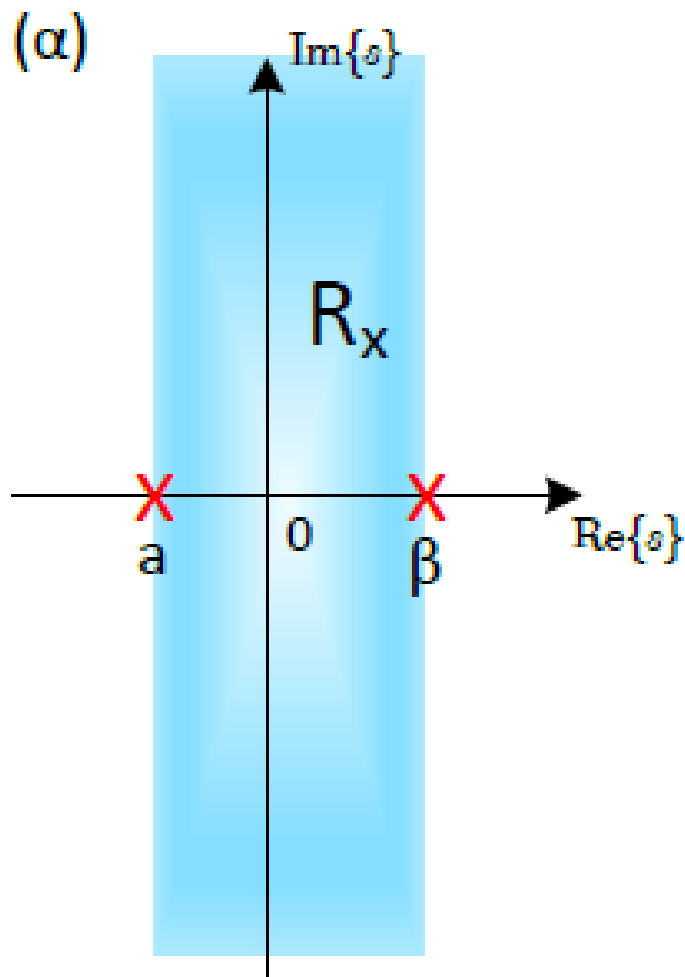
$\sigma > a$ $\sigma < b$

- Αν $a < b$, τότε $R_x: \{ a < \sigma < b \}$
- Αν $a \geq b$, τότε $R_x: \{ \emptyset \}$, κενό σύνολο

- Μετασχηματισμός Laplace
- Παράδειγμα: $a < b$

~ Πόλοι: $s = a, s = b$

~ Μηδενικά: $s = \frac{a+b}{2}, s = \infty$

- **Μετασχηματισμός Laplace**

- Παράδειγμα: Βρείτε το μετασχ. Laplace του σήματος

$$x(t) = \delta(t)$$

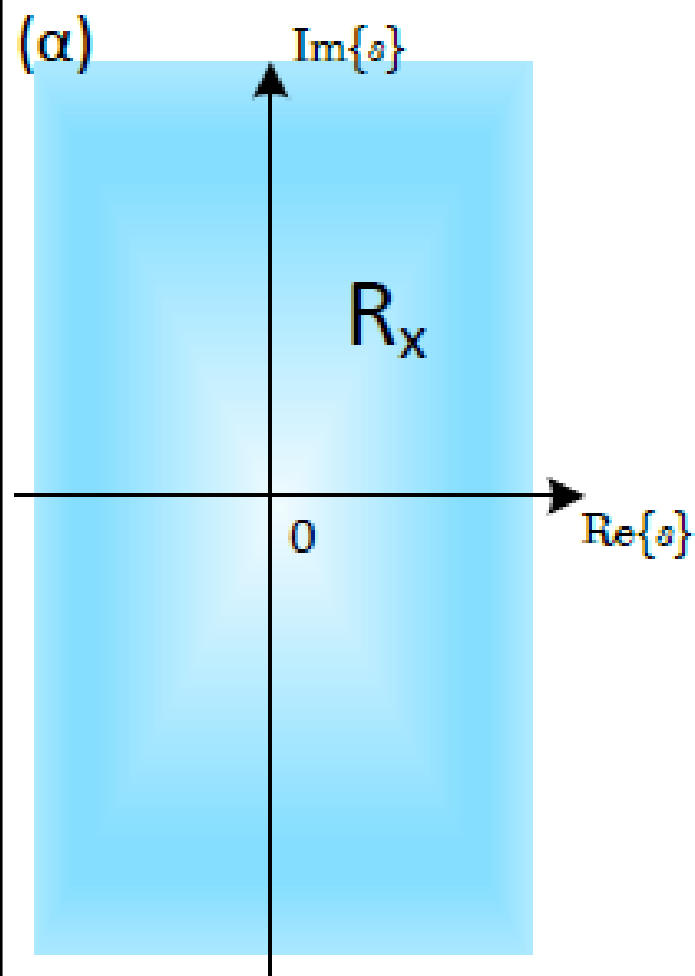
Είναι
$$X(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(t) e^{-st} dt = \int_{-\infty}^{+\infty} \delta(t) e^{-st} dt = e^{-st} \Big|_{t=0} = 1$$

Άρα

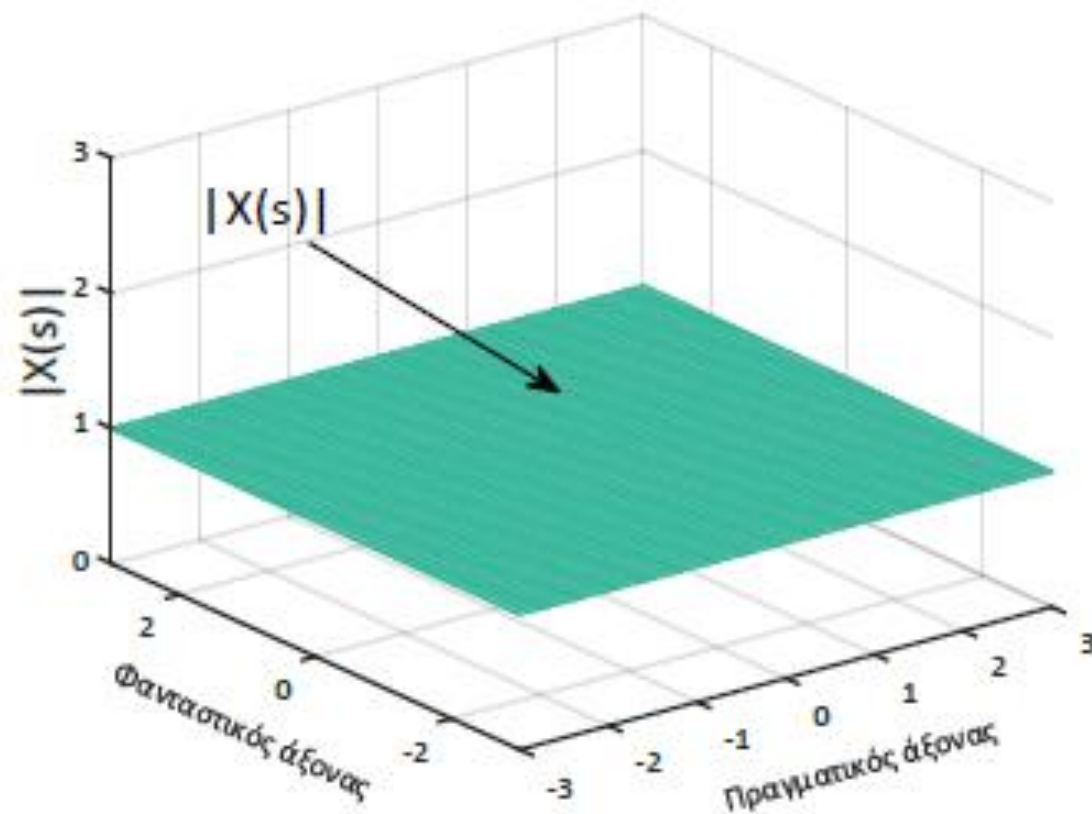
$$\delta(t) \xleftrightarrow{L} 1, \quad \forall s$$

- Μετασχηματισμός Laplace

- Παράδειγμα:

(β) Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

• Μετασχηματισμός Laplace

• Παρατηρήσεις:

1. Το πεδίο σύγκλισης καθορίζει μοναδικά κάθε ζεύγος μετασχ. Laplace

2. **Πόλοι:** θέσεις του μιγαδικού επιπέδου που απειρίζουν το μετασχηματισμό

- Αν ο μετασχηματισμός εκφράζεται ως ρητή συνάρτηση του s , οι ρίζες του παρονομαστή είναι πόλοι

3. **Μηδενικά:** θέσεις του μιγαδικού επιπέδου που μηδενίζουν το μετασχηματισμό

- Αν ο μετασχηματισμός εκφράζεται ως ρητή συνάρτηση του s , οι ρίζες του αριθμητή είναι μηδενικά

4. Πεδία σύγκλισης: προκύπτουν από την ανάγκη σύγκλισης του ολοκληρώματος του μετασχηματισμού Laplace

• Μετασχηματισμός Laplace – Πεδίο Σύγκλισης

• Ιδιότητες:

1. Ένα πεδίο σύγκλισης δεν περιέχει **ΠΟΤΕ** πόλους!
2. Ένα πεδίο σύγκλισης μπορεί να είναι
  - a) Ένα **ημιεπίπεδο** του μιγαδικού επιπέδου **δεξιά** από μια ευθεία που ορίζει ένας πόλος
  - b) Ένα **ημιεπίπεδο** του μιγαδικού επιπέδου **αριστερά** από μια ευθεία που ορίζει ένας πόλος
  - c) Μια **λωρίδα** του μιγαδικού επιπέδου μεταξύ δυο ευθειών που ορίζονται από δυο πόλους
  - d) **Όλο** το μιγαδικό επίπεδο
3. Ο Μετασχ. Laplace μπορεί να έχει κανέναν, έναν, ή περισσότερους πόλους. Το ίδιο και μηδενικά.
4. Αν ένα σήμα είναι **δεξιόπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2a).
5. Αν ένα σήμα είναι **αριστερόπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2b).
6. Αν ένα σήμα είναι **αμφίπλευρο**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace είναι το 2c).
7. Αν ένα σήμα είναι **πεπερασμένης διάρκειας**, τότε το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace του είναι το 2d).

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f} = X(\sigma + j2\pi f) \Big|_{\sigma=0}$$

- Άρα ο Μετασχ. Fourier είναι μια «**υποπερίπτωση**» του μετασχ. Laplace?
- Άρα ο μετασχ. Laplace είναι μια «**γενίκευση**» του μετασχ. Fourier?
- Η αλήθεια είναι ότι ο μετασχ. Fourier μπορεί να προκύψει εκτιμώντας το μετασχ. Laplace επάνω στο φανταστικό άξονα, δηλ. για $s = j2\pi f$
- Όπως και ότι μπορούμε – μερικές φορές – να πάρουμε το μετασχ. Laplace από το μετασχ. Fourier θέτοντας $j2\pi f = s$
- Όμως κάποια πράγματα θέλουν προσοχή... 😊

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- 1. Για να γίνει η εκτίμηση

$$X(f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

πρέπει το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace να περιέχει το φανταστικό άξονα

- 2. Ακόμα κι αν δεν τον περιέχει, δε σημαίνει ότι ο μετασχ. Fourier δεν μπορεί να βρεθεί
  - Απλώς δεν υπολογίζεται μέσω του μετασχ. Laplace
  - Μπορεί να βρεθεί μέσω συναρτήσεων Δέλτα π.χ.
- 3. Αν το ολοκλήρωμα του μετασχ. Fourier συγκλίνει, τότε ο μετασχ. Laplace υπάρχει για κάποιο πεδίο σύγκλισης που περιλαμβάνει το φανταστικό άξονα και μπορεί να υπολογιστεί θέτοντας $j2\pi f = s$
  - Για παράδειγμα, όταν ο μετασχ. Fourier είναι ρητή συνάρτηση του $j2\pi f$
  - Ενώ αν χρησιμοποιούμε γενικευμένες συναρτήσεις (π. χ. $\delta(t)$), η γενίκευση αυτή δε δουλεύει

- **Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier**

- Για παράδειγμα, ξέρουμε ότι

$$x(t) = e^{-at}u(t), a > 0 \leftrightarrow X(f) = \frac{1}{a + j2\pi f}$$

- Βρήκαμε πριν ότι

$$x(t) = e^{-at}u(t) \leftrightarrow X(s) = \frac{1}{a + s}, \sigma > -a$$

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) = X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

αλλά και ότι

$$X(s) = X(f) \Big|_{j2\pi f=s}$$

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

- Αντίθετα, ξέρουμε ότι

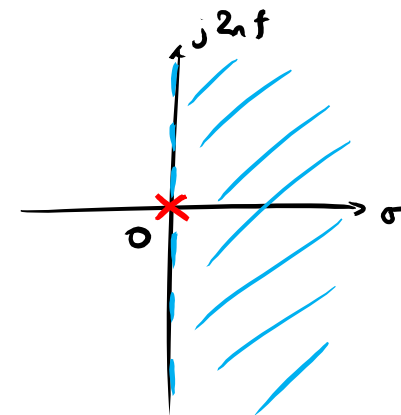
$$x(t) = u(t) \leftrightarrow X(f) = \frac{1}{2} \delta(f) + \frac{1}{j2\pi f}$$

- Μπορούμε να δείξουμε ότι

$$x(t) = u(t) \leftrightarrow X(s) = \frac{1}{s}, \quad \sigma > 0$$

- Παρατηρήστε ότι

$$X(f) \neq X(s) \Big|_{s=j2\pi f}$$

αλλά και ότι

$$X(s) \neq X(f) \Big|_{j2\pi f=s}$$

- Ο λόγος είναι ότι το πεδίο σύγκλισης του μετασχηματισμού δεν περιέχει το φανταστικό άξονα, αλλά και το ότι ο μετασχ. Fourier δεν προκύπτει από σύγκλιση του ορισμού
  - Χρειαζόμαστε γενικευμένη συνάρτηση για τη σύγκλιση

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

• Πέρα όμως από τις τυπικές μαθηματικές σχέσεις, τι άλλο υπάρχει?

• Ας δούμε ένα παράδειγμα

• Ας υπολογίσουμε τους μετασχηματισμούς του σήματος $x(t) = e^{-at}u(t)$ για $a = 4$ και $a = 2$

• Προφανώς μπορούμε εύκολα να βρούμε ότι

$$X(f) = \frac{1}{a + j2\pi f} \Rightarrow |X(f)| = \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4\pi^2 f^2}}$$

και

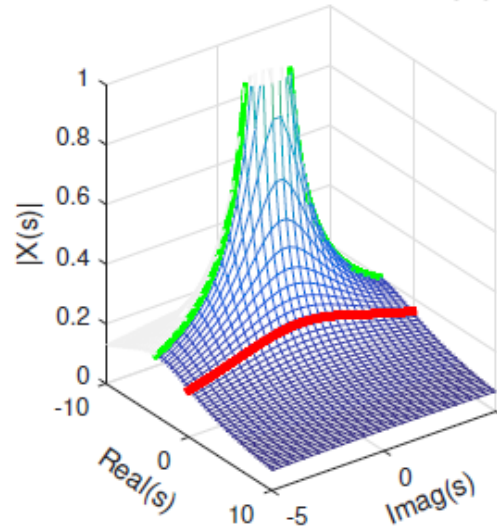
$$X(s) = \frac{1}{a + s} \Rightarrow |X(s)| = \frac{1}{\sqrt{(a + \sigma)^2 + 4\pi^2 f^2}}$$

• Ας απεικονίσουμε τις δυο περιπτώσεις για τις διαφορετικές τιμές του a

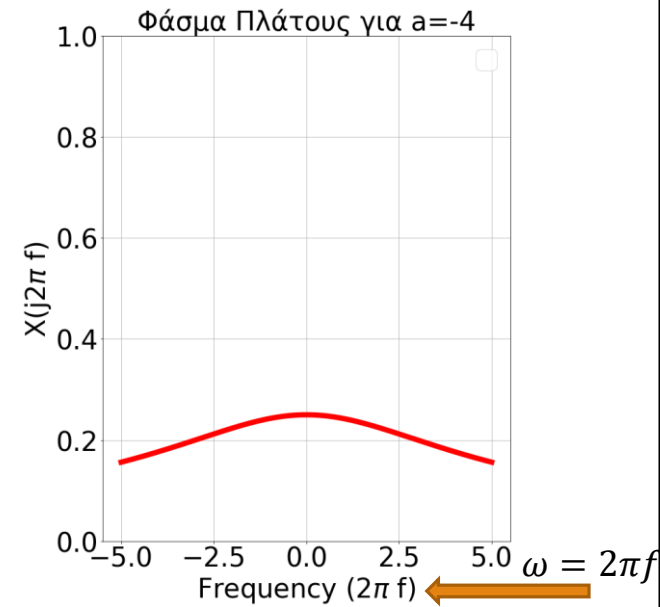
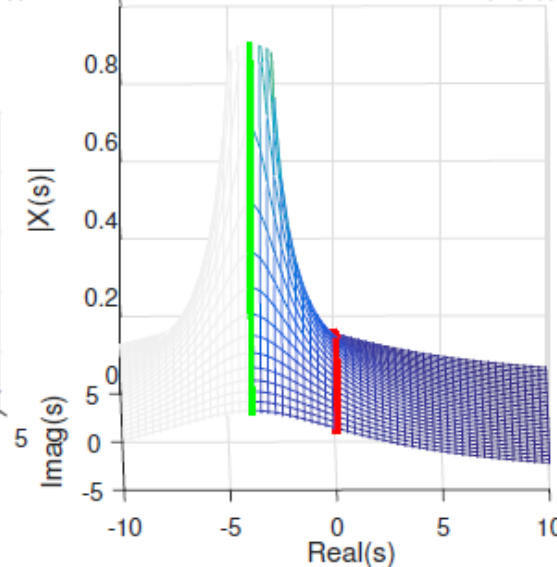
• Προσέξτε ότι το $s = -a$ είναι ο πόλος του μετασχηματισμού Laplace!

Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

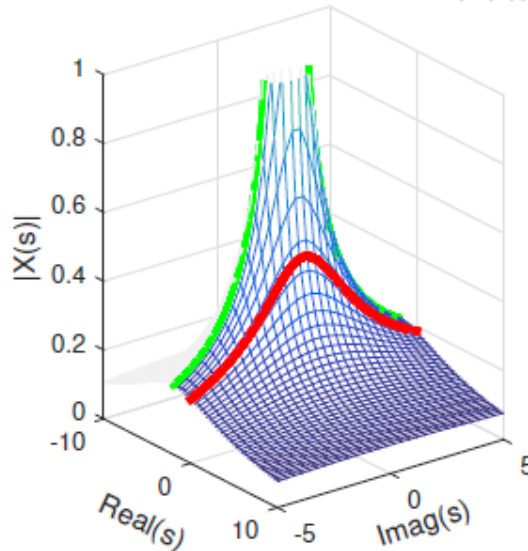
Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

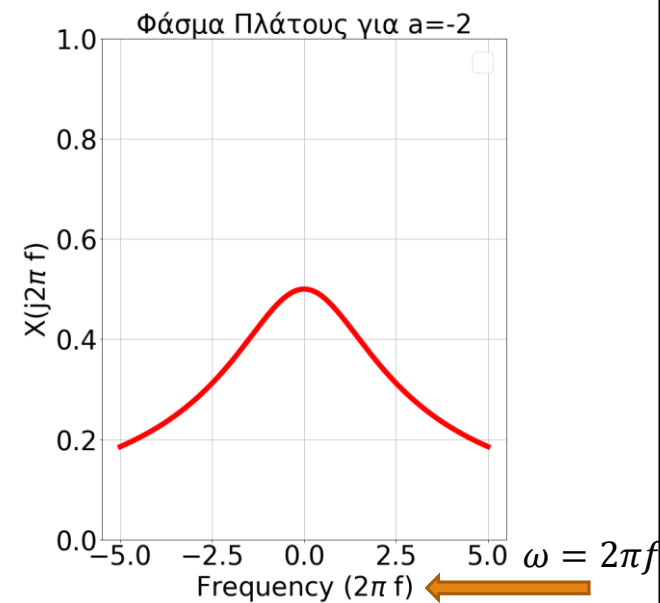
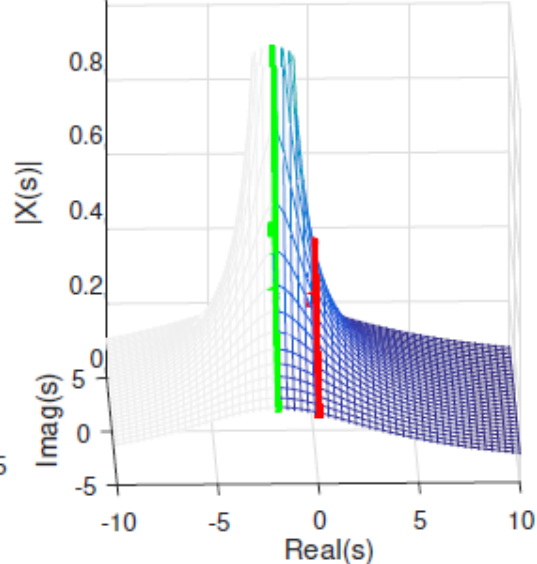
Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

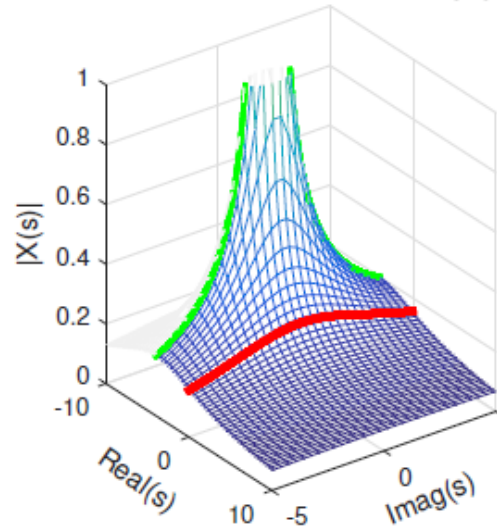

Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

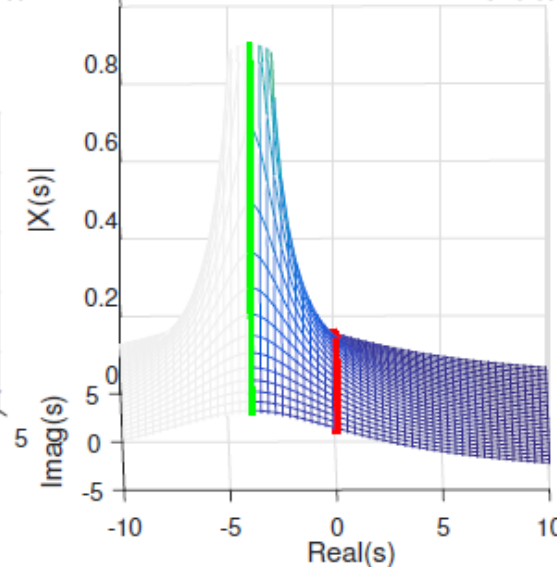

Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

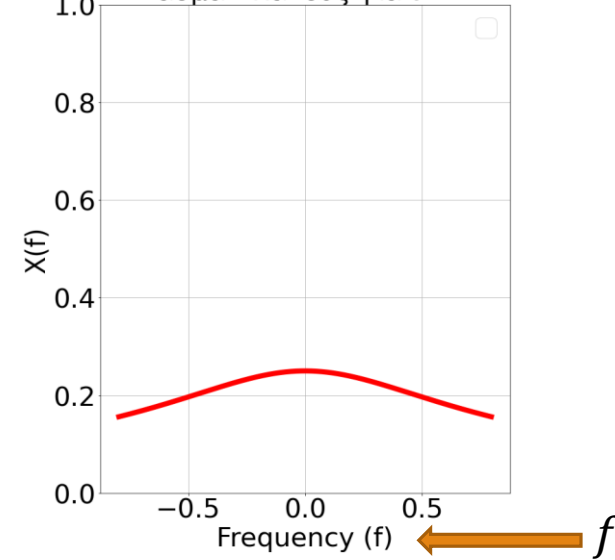
Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

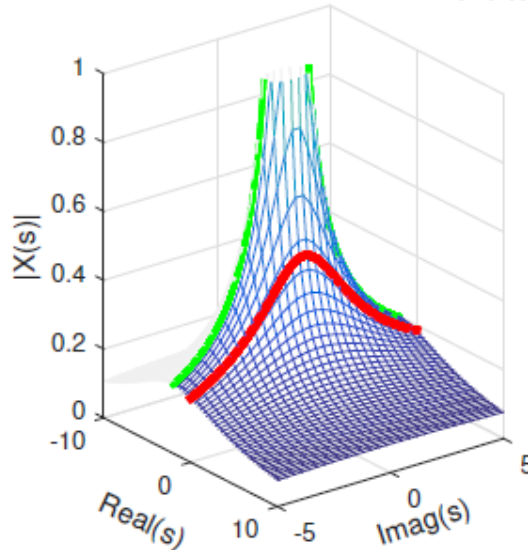
Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

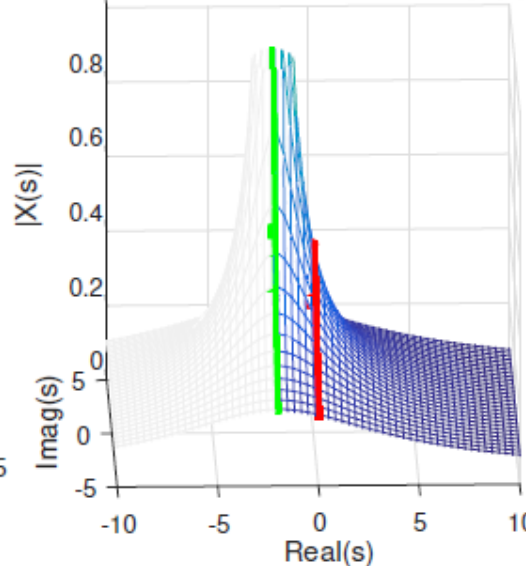
Φάσμα Πλάτους για $a=-4$

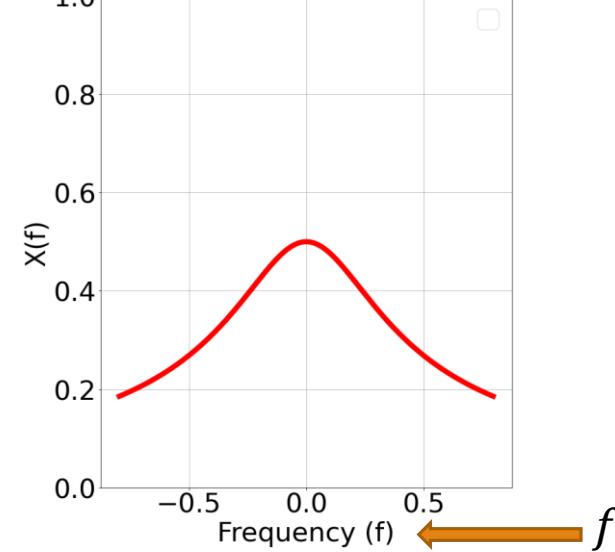
Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

Μέτρο του Μετασχ. Laplace $|X(s)|$

Φάσμα Πλάτους για $a=-2$

• Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier

• Η προηγούμενη συζήτηση αποκαλύπτει την κύρια χρήση του μετασχ. Laplace: **ανάλυση και σχεδίαση συστημάτων!**

• Το προηγούμενο παράδειγμα μας υποδεικνύει ότι αν θέλουμε να «ενισχύσουμε» πολύ τις συχνότητες γύρω από το μηδέν, μπορούμε να φτιάξουμε ένα σύστημα της μορφής

$$H(s) = \frac{A}{s + 0.5}, \sigma > -0.5$$

• Το σύστημα αυτό θα έχει μετασχ. Fourier

$$H(f) = \frac{A}{j2\pi f + 0.5}$$

εφ' όσον το πεδίο σύγκλισης του μετασχ. Laplace περιλαμβάνει το φανταστικό άξονα $\sigma = 0$

• Η κρουστική του απόκριση θα είναι λοιπόν

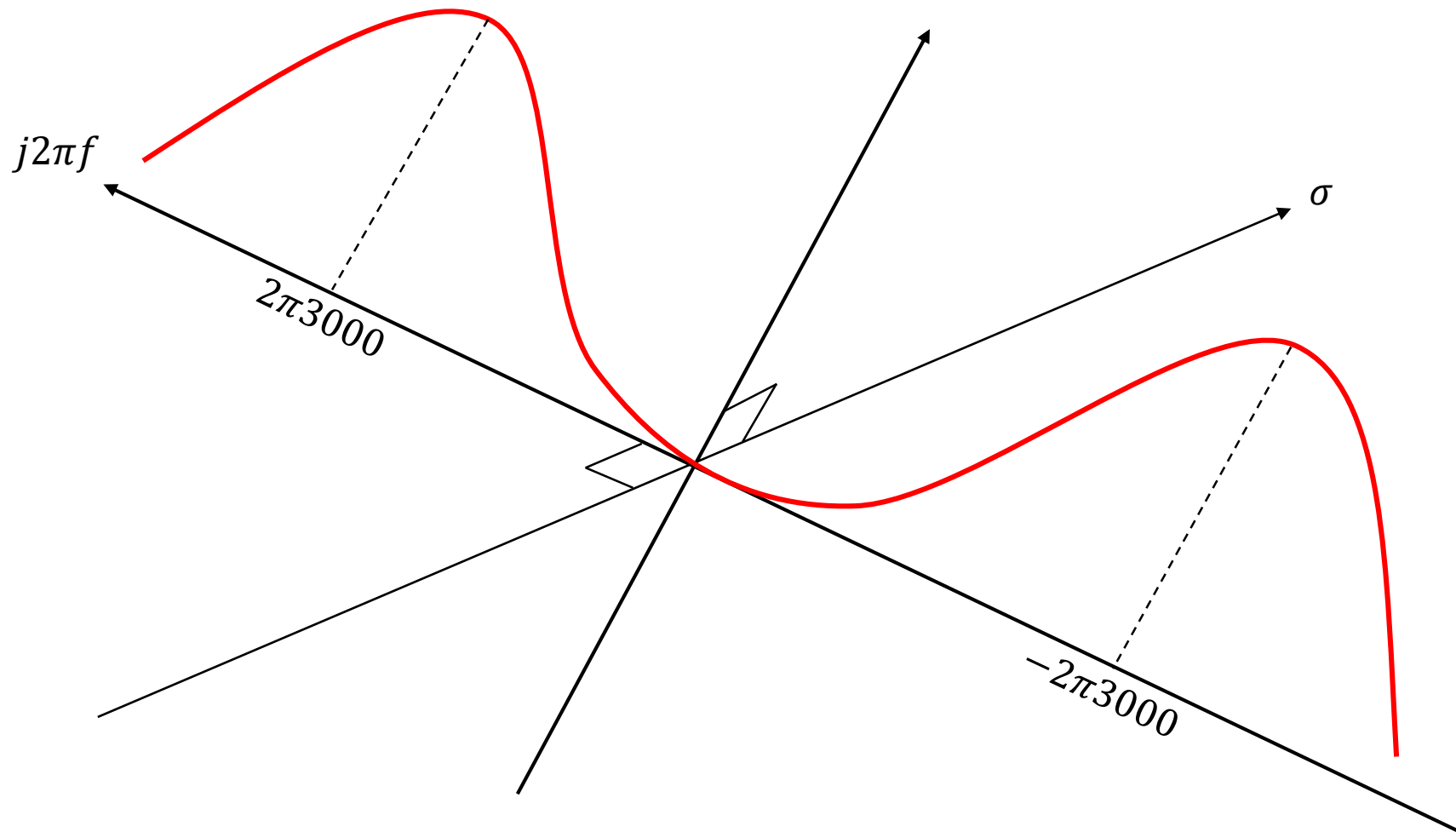
$$h(t) = Ae^{-0.5t}u(t)$$

• Αν κάνουμε συνέλιξη ένα οποιοδήποτε σήμα εισόδου (π.χ. ήχο) με την παραπάνω κρουστική απόκριση, οι συχνότητες γύρω από το μηδέν θα ενισχυθούν πολύ σε πλάτος!

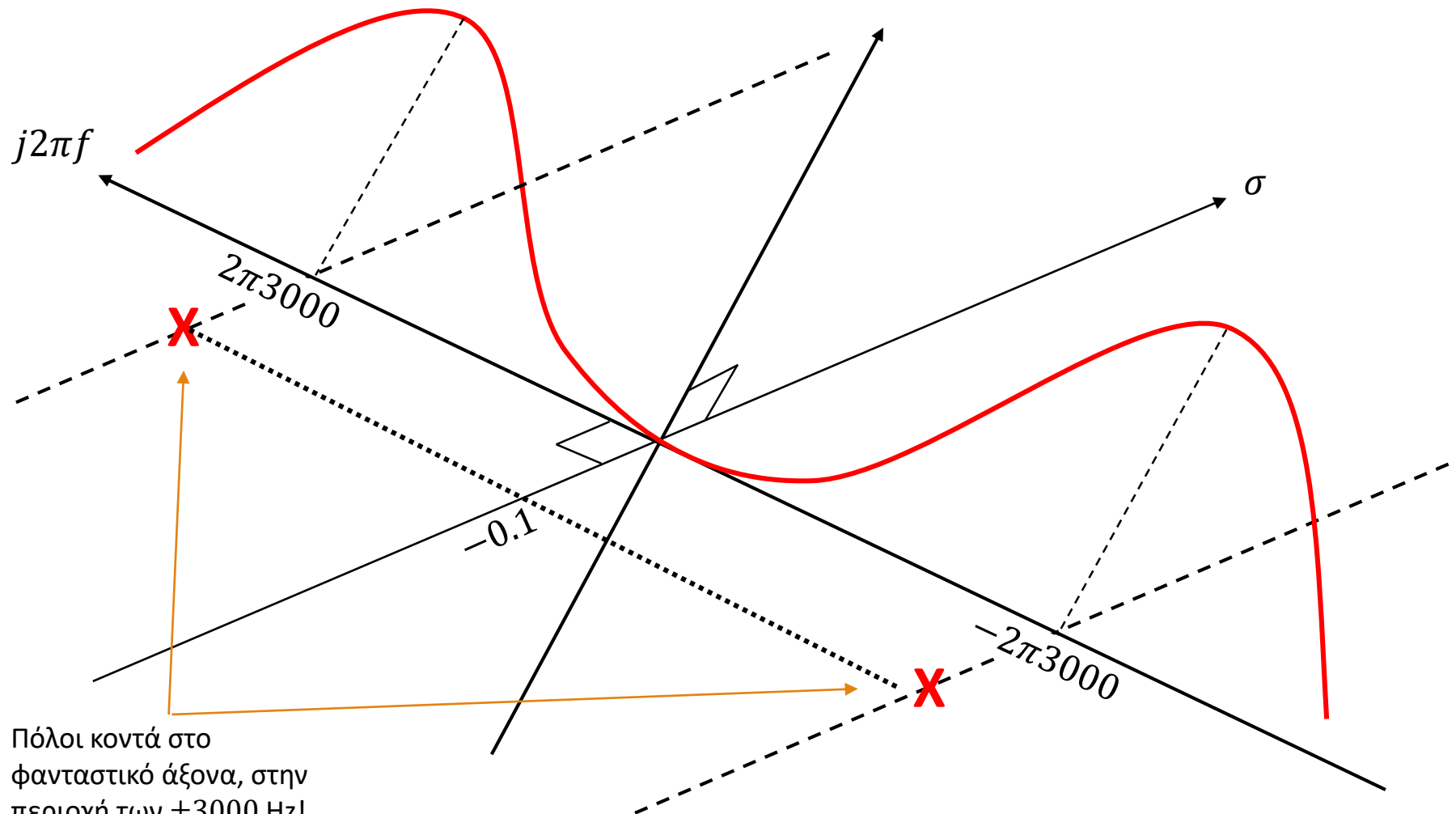
- Οι συχνότητες αυτές ονομάζονται **χαμηλές**

- Αντίστοιχα, όλες οι άλλες θα μείνουν περίπου ίδιες (κατά πλάτος) ή (ανάλογα το φίλτρο) θα μεταβληθούν κι αυτές αλλά πολύ λιγότερο σε σχέση με τις χαμηλές

- Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier
- Κι αν θέλουμε ένα πραγματικό (άρα συζυγώς συμμετρικό ως προς f) φίλτρο που να ενισχύει πολύ τις συχνότητες γύρω από τα 3000 Hz?

- Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier
- Κι αν θέλουμε ένα πραγματικό (άρα συζυγώς συμμετρικό ως προς f) φίλτρο που να ενισχύει πολύ τις συχνότητες γύρω από τα 3000 Hz?

Πόλοι κοντά στο
φανταστικό άξονα, στην
περιοχή των ± 3000 Hz!

- **Μετασχηματισμός Laplace και Μετασχηματισμός Fourier**

- **Ποιό θα είναι το φίλτρο μας στην τελευταία περίπτωση?**

- Ο ένας πόλος θα αντιστοιχεί σε ένα σύστημα της μορφής

$$H_1(s) = \frac{A_1}{s + (-0.1 + j2\pi 3000)}, \sigma > -0.1$$

και ο άλλος πόλος σε ένα σύστημα της μορφής

$$H_2(s) = \frac{A_2}{s + (-0.1 - j2\pi 3000)}, \sigma > -0.1$$

- Ο συνδυασμός σε σειρά των δυο συστημάτων θα δώσει το σύστημα

$$H(s) = \frac{A_1}{[s + (-0.1 + j2\pi 3000)]} \frac{A_2}{[s + (-0.1 - j2\pi 3000)]}, \sigma > -0.1$$

- Με λίγες πράξεις παίρνουμε

$$H(s) = \frac{A_1 A_2}{s^2 - 6s + 3.55 \times 10^8}, \sigma > -0.1$$

- Σύντομα θα δούμε πως αντιστρέφουμε στο χρόνο ένα τέτοιο κλάσμα.... 😊

- Στην πράξη, η παραπάνω μορφή μας είναι αρκετή για να υλοποιήσουμε το φίλτρο!!

- Θα ασχοληθούμε ιδιαίτερα με συστήματα στο χώρο του Laplace αργότερα...

ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΗΣ

